

1. Katonai Hatósági Konferencia

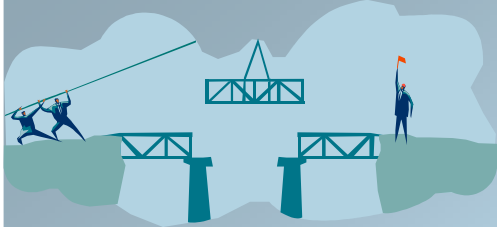
Az összehangolási tevékenység aktuális kérdései

Halász László okl. mérnök őrnagy
osztályvezető-helyettes
Honvédelmi Munkabiztonsági Hatósági Osztály

Balatonkenese, 2012. május 08.

Tartalom:

1. Bevezetés (jogszabályi háttér)
2. Általános megközelítés (Mvt., 1/2009 HM rendelet)
3. Aktuális kérdések – a 126/2011 HM Utasítás vonatkozó rendelkezései
4. A rendszeresítés folyamata, mint az összehangolás speciális, ágazati eljárása
5. A létesítés folyamatának összehangolást érintő kérdései
6. Összefoglalás

Bevezetés

Mvt. 40. § (2) Olyan munkahelyen, ahol különböző munkáltatók alkalmazásában álló munkavállalókat egyidejűleg foglalkoztatnak, a munkavégzést úgy kell összehangolni, hogy az ott dolgozókra és a munkavégzés hatókörében tartózkodókra az veszélyt ne jelentsen. Az összehangolás keretében különösen az egészséget és biztonságot érintő kockázatokról és a megelőzési intézkedésekről az érintett munkavállalókat és munkavédelmi képviselőiket, illetőleg a munkavégzés hatókörében tartózkodókat tájékoztatni kell. Az összehangolás megvalósításáért a Polgári Törvénykönyv szerinti fővállalkozó, ennek hiányában bármely más olyan személy vagy szervezet, aki, illetve amely a tényleges irányítást gyakorolja, vagy a munkahelyért a fő felelősséget viseli, ha ilyen nincs, akkor az a felelős, akinek az érdekében a munkavégzés folyik.

Vonatkozó jogszabályok

- 1993 évi XCIII. törvény a munkavédelemről (továbbiakban: Mvt.)
- 1/2009. (I.30.) HM rendelet a Magyar Honvédségre, illetve a katonai nemzetbiztonsági szolgálatokra vonatkozó eltérő munkavédelmi követelményekről, eljárási szabályokról (továbbiakban: 1/2009. HMr.)
- 126/2011. (XI.25.) HM utasítás a munkavédelmi tevékenység rendjéről (továbbiakban: 126/2011. HMut.)

Az Mvt.-ről általánosságban

- Az Mvt. „szereplői” /2. §. (1)/:
Állam – Munkáltató(k) – Munkavállaló(k)
- 2. § (2) A munkáltató a felelős az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés követelményeinek megvalósításáért.
- 2. § (3) a megvalósítás módját a munkáltató határozza meg!
- 6. §. Együttműködési kötelezettséget ír elő a 3 szereplő között
- A törvény hatálya: 9. § (4) – kivételesen indokolt esetekre vonatkozóan eltérő ágazati szabályozás /pl.: 1/2009. HMr.; 126/2011. HMut./
- 12. §. Munkavédelemre vonatkozó szabálynak minősül a munkáltatónak 2.§ (3) szerinti intézkedése is.

Elsődleges cél: Megelőzés!

Az Mvt.-ről általánosságban

- Az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés általános követelményei /18.§ (1)/:
Munkahely, létesítmény, technológia tervezése, kivitelezése, használatba vétele és üzemeltetése, továbbá **munkaeszköz, anyag, energia, egyéni védőeszköz** előállítása, gyártása, tárolása, mozgatása, szállítása, felhasználása, forgalmazása, importálása, üzemeltetése a munkavédelemre vonatkozó szabályokban meghatározott, ezek hiányában a tudományos, technikai színvonal mellett elvárható követelmények megtartásával történhet.
- 42. § A veszélyes munkafolyamatoknál, technológiáknál a veszélyek megelőzése illetve a károsító hatásuk csökkentése érdekében
  - a) a veszélyforrásokat és az ellenük való védekezés módját, az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés feltételeit az érintett munkavállalókkal meg kell ismertetni, ideértve a 40. § (2) bekezdésben foglaltakat is.

Magyar Honvédség

Külső szolgáltató, szakértő

Honvédelmi munkavédelmi hatóság(ok)

Központi ellátó szervezetek

Állomány-illetékes parancsnok

Ideiglenesen munkát végző szervezet

Befogadó honvédelmi szervezet

Használó honvédelmi szervezet

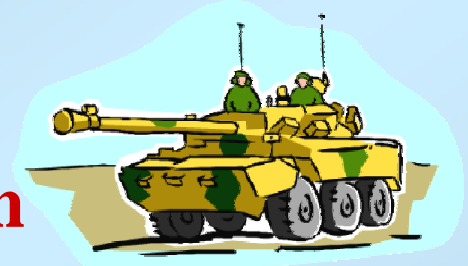
Üzemeltető, gazdálkodó szervezet

Munkaegészségügyi feladatokat ellátó központi szervezet

1/2009. HM r.

Szervezett munkavégzés az MH-ban

3. §. Munkáltatói jogkörök megoszlása

(munkáltatói felelősség!)

(MH) állományilletékes pk. ↔ Mvt. szerinti munkáltató

- rendszeresítésért felelős (HM FHH főigazgató)
- üzemeltetésért felelős (pl.: HM FHH főig. – ingatlanok; MH ÖHP parancsnok– haditechnika, eszközök esetében)
- állományilletékes parancsnok
(használó honvédelmi szervezet)
- alkalmazó (HVK csoportfőnökségek)

Rendszeresítés, létesítés,
üzembe helyezés

1/2009. HM r.

A Szervezeti Munkavédelmi Szabályzat (5-8.§-ok)

- A munkavédelmi tevékenység rendjét és a munkavédelmi követelmények megvalósításának módját határozza meg,
- Állományilletékes parancsnok hagyja jóvá,
- Közös (laktanyai) elhelyezés esetén a befogadó honvédelmi szervezet SzMvSz-ének előírásaival a befogadott szervezet SzMvSz-ének összhangban kell lennie,

- El kell látni a rá vonatkozó kivonattal!
- Írásos felülvizsgálat évente, illetőleg új eljárás vagy technológia bevezetése esetén,
- (Az SzMvSz-hez az egyes szakterületek munkavédelmi követelményeit és eljárásait a szakterületen vezető beosztást betöltő személy készíti elő.)
- 1. sz. melléklet tételesen rögzíti az SzMvSz tartalmi követelményeit

1/2009. HM r.

A munkafolyamatra vonatkozó követelmények:

21.§ (1) Gazdálkodó szervezet az MH létesítmény üzemeltetését, illetve az egyes további ellátási tevékenységet állandó jelleggel csak abban az esetben végezhet, ha a gazdálkodó szervezetre vonatkozó sajátos munkavédelmi követelményeket, szabályokat a (befogadó) honvédelmi szervezet áll. ill. pk-a és a gazdálkodó szervezet vezetője az Mvt. 40.§ (2) bekezdése alapján szerződésben rögzíti.

(2) ezen követelmények érvényesítéséért a gazdálkodó szervezet vezetője felelős.

(4) a munkavégzés összehangolása érdekében az MH létesítmény területén más munkáltatók eseti munkavégzésével kapcsolatos sajátos munkavédelmi követelményeit, szabályait a (befogadó) honvédelmi szervezet áll. ill. pk-a egyedileg határozza meg.

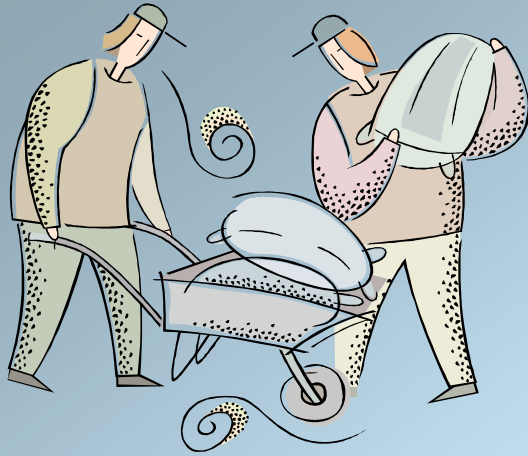
126/2011. HM utasítás

A munkavédelem irányítása területén:

5. § (2) A kijelölt szervezeti egységek, személyek

c) a beszerzések, fejlesztési és továbbfejlesztési eljárások előkészítése során **a beszerzést, fejlesztést kezdeményező** honvédelmi szervezet által összeállított – az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés körülményeire vonatkozó - igényeket felülvizsgálják, **egyeztetik az üzemeltetésért felelőssel**, ennek alapján **adatokat szolgáltatnak** a (köz)beszerzési műszaki leírás és a harcászati műszaki követelmények részeként szereplő biztonsági követelmények, előírások meghatározásához.

126/2011. HM utasítás

A munkafolyamatra, a technológiára, az anyagra vonatkozó követelmények

9. § (2) az Mvt. 40. § (2) bekezdése szerinti összehangolási kötelezettség teljesítésére a használó, illetve a befogadó honvédelmi szervezet állományilletékes parancsnoka kezdeményezi, hogy a **munkaterület átadó szerződés** a munkavégzés munkavédelmi követelményeit is részletesen tartalmazza. A szerződésben rendelkezni kell a munkaterület **elkerítésére**, továbbá az illetéktelenek **belépésének megakadályozására vonatkozó előírásokról** is.

126/2011. HM utasítás

Tájékoztatási feladatok (38. §) :

A befogadó honvédelmi szervezet írásos tájékoztatást köteles adni

- **a területre vonatkozó általánostól eltérő, valamint a munkaterület átadásával és az ott történő mozgással, tevékenységgel kapcsolatos munkavédelmi követelményekről, előírásokról,**
- **a munkavégzéssel összefüggésben a biztosított energiatípusokról, a biztonságos energiavételezés feltételeiről, körülményeiről, (pl. személyi, tárgyi, szervezési feltételek, csatlakozási pontok, a leválasztás módja, biztonsági és egészségvédelmi jelzésekről, tájékoztatási feladatokról)**
- **munkaeszközök ideiglenes átengedésére vonatkozó követelményekről, eljárási szabályokról, (különösen annak biztonságosságáról, a kezelés, használat személyi feltételeiről, az időszakos felülvizsgálatok helyzetéről, a visszaadás feltételeiről),**
- **a szervezet feladatairól, az abból fakadó együttműködési felelősségről, potenciális kockázatokról és megelőzési szabályokról**
- **a feladatok ellátásáért felelősökről,**
- **A veszélyforrásokról és az ellenük való védekezés módjáról**
- **A rendellenes körülmények kialakulása esetére vonatkozó mentési tervről**

126/2011. HM utasítás

Tájékoztatási feladatok (39. §):

A gazdálkodó szervezettől írásbeli nyilatkozat szükséges az alábbiakról:

- A munkaeszközök megfelelősége (okmányok),
- A behozott veszélyes anyagok és készítmények (VAK), a képződő veszélyes és nem veszélyes hulladékok (fajtái, mennyisége, előírások),
- VAK elhelyezése, tárolása, raktározása, a hulladékok gyűjtése és elszállítása során a jogszabályi követelmények teljesülnek,
- Az alkalmazott munkavállalók száma elegendő, és a vonatkozó személyi és tárgyi feltételek teljesülnek,

Összehangolás a rendszeresítéshez kapcsolódóan

Feladatok /jogszabályi hivatkozás/	Felelős	Együttműködő
<p>A rendszeresítésre tervezett hadfelszerelési anyagra, katonai védőeszközre vonatkozó harcászati műszaki követelmények (HMK) meghatározása. /1/2009. HMr. 13. § (2); 126/2011. HMut. 11.§, 13.§ /</p>	ALK	RF, ÜF Használó honvédelmi szervezet
<p>Rendszeresítés esetén</p> <ul style="list-style-type: none"> •Megfelelőségi nyilatkozat vagy a megfelelőséget tanúsító egyéb dokumentum, •Üzemeltetési dokumentáció, •Kockázatértékelési dokumentáció, •Munkavédelmi szempontú előzetes vizsgálat jegyzőkönyve, •Időszakos felülvizsgálatok rendjének előírása. <p>/1/2009. HMr. 13.§. (1), 126/2011. HMut. 11-16.§/</p>	RF	Gyártó, Forgalmazó, Beszállító, Külső szakértő(k), Hatóságok, Stb.
<p>A beszerzést előkészítő dokumentumok, a rendszeresítést megelőző vizsgálatok körének meghatározása, javaslattétel a végrehajtásért felelős honvédelmi szervezetek kijelölésére. /1/2009. HMr. 13. § (3)/</p>	RF	ÜF

Összehangolás a rendszeresítéshez kapcsolódóan

Feladatok /jogszabályi hivatkozás/	Felelős	Együttműködő
<p>Kockázatértékelés, Haditechnikai Ellenőrző Vizsgálat és Csapatpróba végrehajtása (megj.: az Mvt. 87. § 11. pontjában foglalt feltételek fennállása esetén veszélyessé kell minősíteni!). /1/2009. HMr. 14. § (1), 9/2010. HMut. 5-6.§/</p>	RF	ÜF
<p>Írásos tájékoztató készítése a használat követelményeiről valamint az egészségre és biztonságra ható körülményekről. /1/2009. HMr. 14.§. (4)/</p>	ÜF	RF
<p>Katonai védőeszköz szükséglet és ellátás rendjének, valamint a munkaeszköz, hadfelszerelési anyag használatához kötelezően előírt EVE védelmi képességének, fokozatának kockázatértékelés keretében történő meghatározása. /1/2009. HMr. 31. § (1)-(2)/</p>	RF	ÜF
<p>Szakmai vélemény új haditechnikai eszköz illetve technológia rendszerbe állításakor. /1/2009. HMr. 35.§/</p>	MH HK	RF, ÜF, ÁP

Összehangolás a rendszeresítéshez kapcsolódóan

Feladatok /jogszabályi hivatkozás/	Felelős	Együttműködő
<p>A csapatpróba végrehajtása során keletkezett tapasztalatok alapján:</p> <ul style="list-style-type: none"> •Kockázatértékelés pontosítása, kiegészítése •Munkavédelmi szempontú előzetes vizsgálat pontosítása •Szükséges esetén munkahigiénés vizsgálatok kezdeményezése •Írásos tájékoztató a rendszeresítésért felelős részére •Javaslatok megfogalmazása és intézkedés kezdeményezése az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzéshez szükséges személyi, tárgyi, szervezési feltételek hiányosságaira. <p style="text-align: right;">/126/2011. HMut. 15.§/</p>	<p>Kijelölt katonai szervezet</p>	<p>RF, ÜF, MH HK,</p>

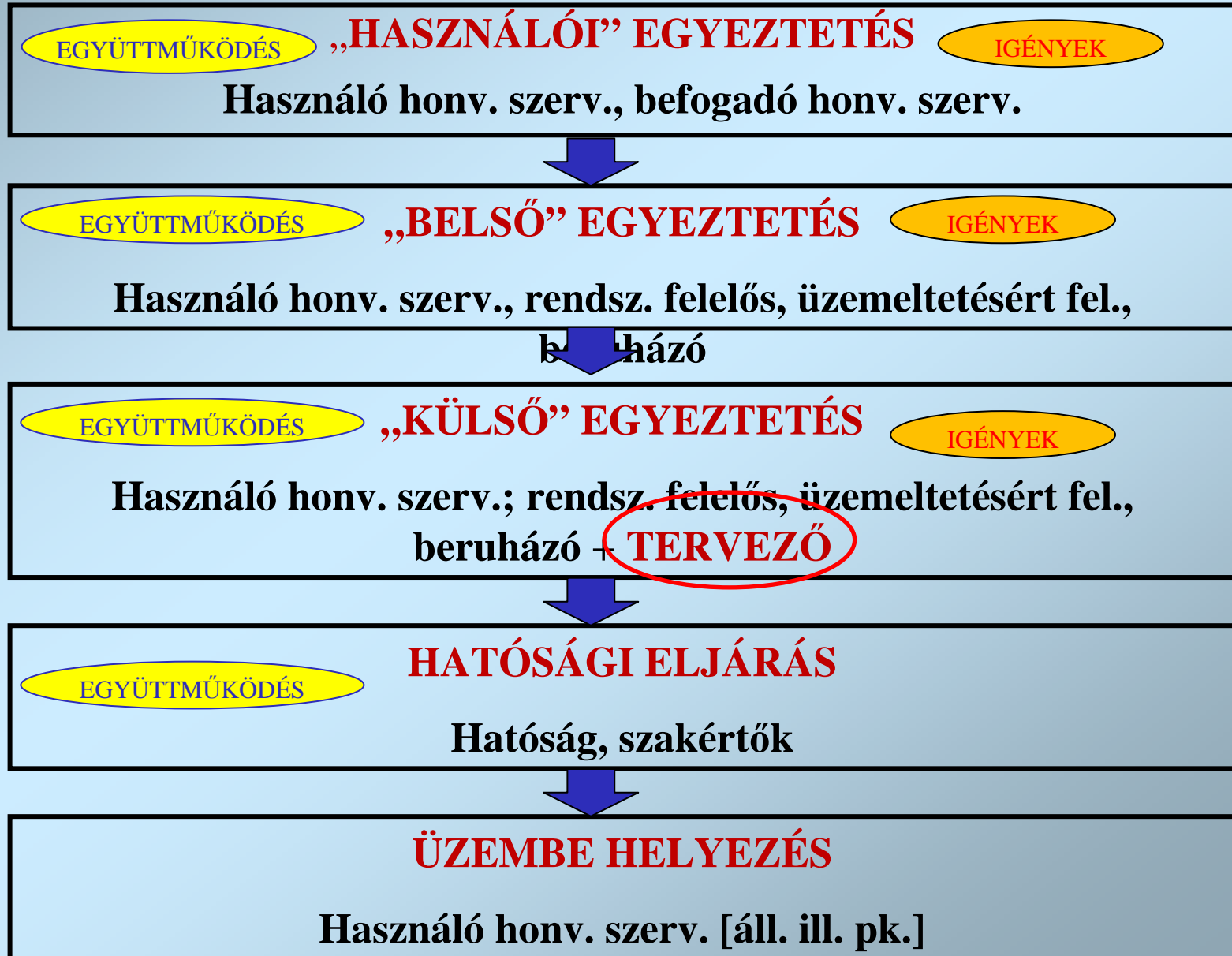
Létesítés

- 1. Alaphelyzet: az építményt a technológiával tekintjük (ne az építményt önmagában!)**
- 2. Ehhez kell hozzárendelni a személyi, tárgyi, szervezési feltételeket. SZAKTERÜLETEK, SZAKMÁK (az MH-ban az üzemeltetésért felelős!)**
- 3. Teljes életciklus szemlélet! (Ne csak a pillanatnyi érdekek mentén szülessenek az elhatározások.)
Források a teljes élettartamra**

Létesítés 1/2009. HMr. 11-12. §

Felelőségek!

Létesítés

Adatszolgáltatás - egyeztetések [11. §]

- A beruházó (pl. HM FHH) a használó honvédelmi szervezet által szolgáltatott adatok alapján meghatározza a tervezéshez szükséges alapadatokat
- A beruházó a rendszeresítésért- és az üzemeltetésért felelős által szolgáltatott adatok és az alapadatok alapján véglegesíti a **tervező** részére adott utasításokat
- A **tervező** az engedélyezési tervek véglegesítése előtt írásban rögzíti a felek (egységes) álláspontját és benyújtja a hatósághoz az építési engedélyezési dokumentumokkal együtt
- Bejelentési kötelezettség az MH munkabiztonsági hatóság felé
- Kiviteli tervek készítésekor biztonsági és egészségvédelmi koordinátor alkalmazása kötelező
- Kivitelezési munkák során szintén kötelező a biztonsági és egészségvédelmi koordinátor alkalmazása

Kivitelező

Üzemelés-biztonsági terv [11. § (4); 2. sz. mell.]

- Beruházó kéri a tervezőtől a tervezett beruházásra
- Ehhez is szükséges a megfelelő előzetes adatszolgáltatás a felek részéről!

Az engedélyezési tervdokumentáció kötelező része!

Tartalmi követelményei:

- Alapadatok;
- Beruházó, használó által megadott speciális biztonsági követelmények;
- A használó honv. szervezettel lefolytatott egyeztetés jkv-e;
- A beépítésre kerülő anyagokkal kapcsolatos fontosabb követelmények;

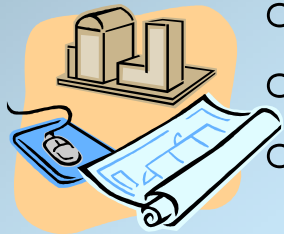

Üzemelés-biztonsági terv [11. § (4); 2. sz. mell.]

Tartalmi követelményei (folyt.):

➤ **Tervezett technológiák:**

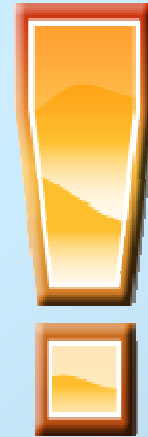
- elhelyezési vázlat;
- vonatkozó munkavédelmi előírások;
- sajátos követelmények;
- tervezett létszámadatok;
- 3/2002. SzCsM-nek való megfelelés, tervezett értékek;
- műszaki biztonsági megoldások (pl. kollektív védelem, jelzőriasztórendszerek, tárolóhelyek kialakítása);

- **A használatba vételhez, üzembe helyezéshez szükséges, elvégzendő mérési, minőségtanúsítási feladatok felsorolása;**
- **Az alkalmazott technológiából adódó, fennmaradó veszélyek, kockázatok (tervezési szinten);**
- **A követelmények kielégítését igazoló dokumentumok jegyzéke.**

Összefoglalás

Fontos, hogy a különböző szervezetek és szakterületek

- ismerjék a kor technológiai színvonalának megfelelő biztonsági és munkavédelmi követelményeket!
- a munkavédelmet ne a „szakmák”-tól elkülönülő területnek tekintsék (hanem azok szerves, elválaszthatatlan részének)!
- szembesüljenek a saját területükön meglévő felelősségükkel, feladataikkal!
- részéről kialakuljon a „komplex gondolkodás mód” – A tervezés a teljes üzemidőre vonatkozóan történjen (munkaeszköz, hadfelszerelési anyag és építmény esetén is)!
- működjenek együtt, összehangolva!

Köszönöm a figyelmet!

Kérdések?